

**Utaqqiisaagallartumik 2010-mi ukiaaneraniit/2011-mi ukiuuneranut
tunngatillugu umimmannik pisaqarnissamut siunnersuut**

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSANUT SIUNNERSUUT

suliarinnittut

Christine Cuyler, Josephine Nymand & Fernando Ugarte

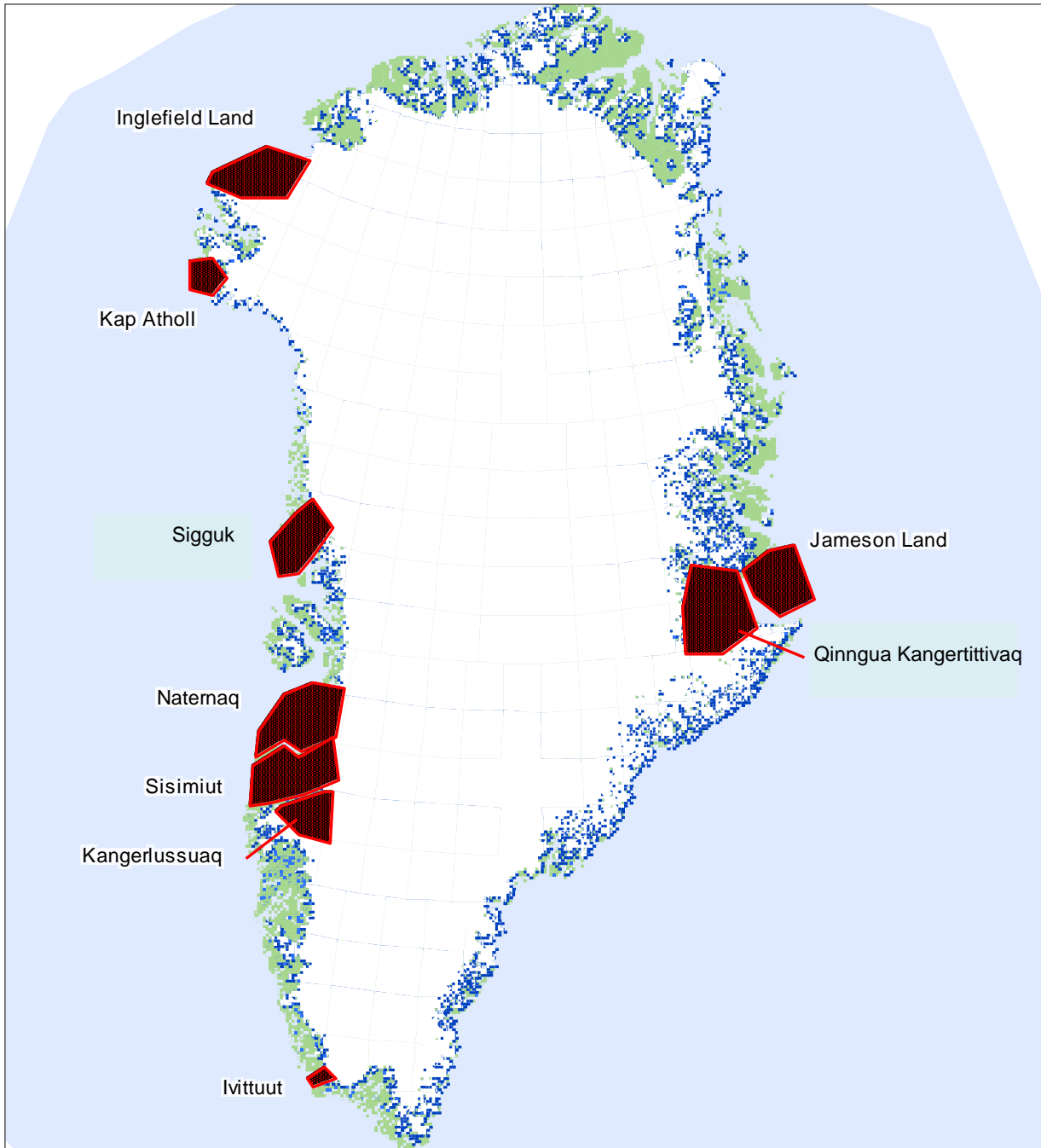
Pinngortitaleriffik – Grønlands Naturinstitut, Nuuk

31. maj 2010

2010-mi ukiaaneraniit/2011-mi ukiuuneranut umimmattassanut siunnersuut

Pinngortitaleriffimmiit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu naqitaq una nassiutaq tassaavoq Kalaallit Nunaanni 2010-2011 ukiakkut/ukiukkut umimmanniarnissamut tunngatillugu siunnersuutaagallartoq. Pisassanik siunnersuut ukiuni kingullerni tallimani siunnersuutaasarsimasoq aallaavigineqarpoq.

Figur 1. Nunap assingata takutippai Kalaallit Nunaanni umimmaqarfiit piniarfigineqartartut qulingiluaasut. Regionit angissusilernerinut ilusilernerannullu umimmaqatigiit amerlassusiat pinnagu atorneqartarnerat toqqammavigineqarpoq. Assersuutigalugu Kangerlussuarmi nuna annertunngikkaluaq Kitaani umimmaqarfiunerpaavoq. Tunup avannaarsuami Nationalparkimi umimmaqatigiit aammalu Akia-Maniitsup qiterpasinnerusua ilaatinneqanngillat taakkua umimmanniarfigeqqusaanngimmata.

Kalaallit Nunaanni umimmaqarfinni 2010-mi umimmanniarnissamut siunnersuut

Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord):

Ukiuni qulini kingullerni Kangerlussuup umimmai timmisartunut mittarfiup eqqaaniittut annertuumik iluanaarniutigalugu piniarneqarsimapput, aammalu tamaani tammajuitsussarsiorluni piniartitsisoqartarsimalluni. Umimmaalli tamaaniittut taamaakkaluartoq amerlasoorujussuanngorsimapput. Tamatumunnga tunngatillugu siunnersuut Cuyler & Witting (2004) siunnersuutaanit aammalu Pinngortitaleriffiup 2009-mi siunnersuutaanit allaanerussuteqanngilaq. Umimmanniarfissap piffissalernera, sivilussusia pisallu arnavissanut angutivissanullu agguataarsimaneranut tunngatillugu sinnersuuterput allannguuteqanngilaq. Umimmannik 2000-nik pisassiinerup umimmaqatigiit ikileriartissinnaavai.

Inglefield Land

Paasissutissanik 2009-mi siunnersuutigineqarsimasumut allannguutaasinnaasunik peqanngilaq. 2005-imisulli piffissat piniarfissat marluunissaat siunnersuutigaarput, ukiakkut ukiukkullu. Inglefield Land-ip kangisinnerusortaa eqqissisimatitsivittut atorpoq taamatullu ingerlaannarnissaa kissaatiginarpoq. Piniartut pisatik tamaasa immersugassamut pinngitsooratik nalunaarsussavaat.

Kap Atholl

Paasissutissanik 2009-mi siunnersuutigineqarsimasumut allannguutaasinnaasunik peqanngilaq. Taamaattumik 2009-mi siunnersuutigisimasarput allannguuteqanngilaq.

Sigguk

Paasissutissanik 2009-mi siunnersuutigineqarsimasumut allannguutaasinnaasunik peqanngilaq. Taamaakkaluartoq tamaani piniartunit/aalisartunit paasissutissat pissarsiarineqartut maluginiarsimavaat ikinnerulersimallutilluunniit amerlanerulersimasut immaqalu pisassiissutip annertusilaarneqarsinnaaneranut tamanna tunngavilersuutigineqarsinnaasoq.

Naternaq

Paasissutissanik 2009-mi siunnersuutigineqarsimasumut allannguutaasinnaasunik peqanngilaq. Taamaakkaluartoq tamaani piniartunit/aalisartunit paasissutissat pissarsiarineqartut maluginiarsimavaat ikinnerulersimallutilluunniit amerlanerulersimasut immaqalu pisassiissutip annertusilaarneqarsinnaaneranut tamanna tunngavilersuutigineqarsinnaasoq.

Sisimiut

Paasissutissanik erseqqissunik 2009-mi siunnersuutigineqarsimasumut allannguutaasinnaasunik peqanngilaq. Taamaattumik 2009-mut siunnersuuterput allanngortinngilarput.

Ivittuut

Cuyler (2003) siunnersuutigisimasaa allanngortinneqanngilaq, Ivittuut kommunianni umimmaat 300-unissaat kissaatigineqarmat. 2003-miit ukiumut pisarineqartartut amerlivallaannginnissaat siunertaralugu inassutigineqartunit (umimmaat 150-160) ikinnerulaartarsimapput. 2009-mi ikinnerpaanerannik kisitsinermi 900-nik umimmaqartoq paasineqarpoq (Per Hansenip oqarnera malillugu). Ivittuut eqqaata nunataa tamakkerluni 450 km² missiliorlugu angissuseqarpoq, taamaalilluni km² ataatsimi minnerpaamik marlunnik umimmaqarpoq. Tamatuma kingunerisinnavaa mangiarpallaalerneq naasunillu tullaaralugit aserorterilerneq. Taamaattumik minnerpaamik inassutigisariaqarpoq umimmaat amerleriaqqinnissaat pinngitsoortinniarneqassasoq, taamaattumik umimmannik ikilisaanissaq pingaartuuvoq.

Siunnersuutigaarput umimmaat ikilisarneqassasut umimmak 400-500-nik amerlassuseqalersillugit. Umimmaat taama amerlatigilerpata km² ataatsimi umimmaq ataaseq missiliorlugu umimmaqalissagaluarpoq.

Jameson Land

Paasissutissanik 2009-mi siunnersuutigineqarsimasumut allannguutaasinnaasunik peqanngilaq. Taamaattumik 2009-mi siunnersuutigisimasarput allanngortinngilarput. Taamaakkaluartoq tamaanimiut ilisimasaasa pissarsiarinerisigut umimmaqatigiinnut tunngatillugu paasissutissanik nutaanik pissarsisoqarsinnaavoq.

Scoresbysund-ip qinngorpasissua (kangerlussuup qinngua)

Paasissutissanik 2009-mi siunnersuutigineqarsimasumut allannguutaasinnaasunik peqanngilaq. Taamaattumik 2009-mi siunnersuutigisimasarput allanngortinngilarput. Taamaakkaluartoq tamaanimiut ilisimasaasa pissarsiarinerisigut umimmaqatigiinnut tunngatillugu paasissutissanik nutaanik pissarsisoqarsinnaavoq.

Toqqammavigineqartut

Cuyler L.C. 2003. Biologiske rådgivning for moskusoksejagt i Ivittuut 2004: advisory document to the Ministry for Environment and Nature. Greenland Institute of Natural Resources, Nuuk. 17 December, 2003. Greenland Institute of Natural Resources. Brev. Nr. 02187, J. Nr. 40.00.01.03, 9 pp. (In Danish).

Cuyler L.C. 2005. Muskoxen harvest advice 2005-2006 for Inglefield Land: Advisory document to the Greenland Home Rule Government. Greenland Institute of Natural Resources, Nuuk 10 May 2005. Brev. Nr. 02281, J. Nr. 40.00.42, 2 pp.

Cuyler C., Landa A., Witting L., Rosing M., Linnell J. & Loison A. 2001. Rådgivning for moskusokse-bestanden i Kangerlussuaq, region Nord/Avannaa i 2002, 2003 og 2004. Rapport til Direktoratet for Miljø og Natur. 13 November 2001. Greenland Institute of Natural Resources. J. No. 28.21.21./brev nr. 01168. 14 pp.

Cuyler L. C. & Witting L. 2004. Kangerlussuaq (Angujaartorfiup Nunaa) muskox in West Greenland: Possible harvests for 2005, 2006, 2007 and herd status 2004. (ed.) Michael C.S. Kingsley. Advisory document prepared for the Directorate for Environment and Nature. Greenland Institute of Natural Resources, Nuuk. 01 December, 2004. Brev. Nr. 02250, J. Nr. 4000.01.03, 16 pp.